

Briuselis, 2023 07 14
COM(2023) 453 final

KOMISIJOS ATASKAITA

Europos Sąjungos teisės taikymo stebėseną

2022 m. metinė ataskaita

Ižanga.....	4
Europos žaliasis kursas	5
Švarus oras ir vanduo.....	5
Potvynių rizikos valdymas.....	6
Biologinės įvairovės apsauga.....	6
Žiedinės ekonomikos skatinimas	7
Klimato srities veiksmai	7
Švari energija.....	7
Energijos bendroji rinka.....	8
Netaršus transportas.....	9
Aprūpinimą maistu užtikrinantis tvarus žemės ūkis.....	9
Tausi žvejyba ir jūrinių teritorijų planavimas	10
Sveikata ir maisto sauga.....	11
Su tabaku susijusių ligų prevencija.....	11
Saugesnis transportas.....	11
Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusi Europa.....	13
Žmonėms parankios technologijos	13
Teisinga ir konkurencinga skaitmeninė ekonomika.....	14
Duomenų ekonomikos skatinimas	14
Atvira, demokratinė ir tvari skaitmeninė visuomenė.....	14
Vartotojų ir įmonių apsauga.....	15
Prieinami gaminiai, paslaugos ir svetainės	15
Augimui didinti palankių sąlygų sudarymas bendrojoje rinkoje	16
Informacijos apie įmones ir įmonėms skirtos informacijos skaidrumas.....	17
Skaitmeninės transporto sistemos	17
Žmonėms tarnaujanti ekonomika	19
Darbo sąlygos.....	19
Profesinė sauga ir sveikata.....	19
Darbo jėgos judumas.....	20
Socialinės apsaugos koordinavimas	21
Geresnis piliečių ir verslo subjektų informavimas ir pagalba jiems	21
Geresnis profesijų reglamentavimas ir kvalifikacijų pripažinimas	21
Neleidžiama bankrutuoti gyvybingoms įmonėms.....	22

Finansinės paslaugos.....	22
Mažmeniniai mokėjimai.....	23
Prižiūrima, kaip nacionalinės valdžios institucijos taiko ES finansinių paslaugų taisykles.....	23
Pinigų plovimas ir terorizmo finansavimas.....	23
Judumas ir transportas.....	24
Tiesioginis apmokestinimas.....	25
Netiesioginis apmokestinimas.....	26
Muitinė.....	27
Europinės gyvensenos ir demokratijos propagavimas.....	28
Teisinė valstybė.....	28
Apie ES teisės pažeidimus pranešančių asmenų apsauga.....	29
Kova su diskriminacija, rasizmu ir ksenofobija.....	29
Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimas.....	30
Asmens duomenų apsauga.....	30
ES pilietybės apsauga.....	30
Teisminis bendradarbiavimas ir asmens teisės baudžiamosiose bylose.....	31
Saugumas.....	31
Migracija ir prieglobstis.....	32
Sankcijų prieš Rusiją įgyvendinimas.....	32

Atsakomybės ribojimo pareiškimas. Šioje ataskaitoje pristatomi ES teisės aktų vykdymo stebėsenos ir užtikrinimo veiksmai, kurių Komisija ėmėsi 2022 m. Nuo to laiko su pažeidimų nagrinėjimo bylomis susijusi padėtis galėjo pasikeisti.

Ižanga

2022 m. buvo vieni iš tamsiausių momentų šiuolaikinėje mūsų žemyno istorijoje. Į Europą grįžo karas. Jis visus mus paveikė tiesiogiai. Daugelis baiminosi ne tik dėl padarinių Ukrainai, bet ir dėl ekonomikos nuosmukio, demokratiškos neramumų ir susiskaidymo likusioje Europos dalyje. Tačiau mes atsilaikėme. Ukrainos kova už laisvę mus toliau įkvepia ir skatina Europos Sąjungą teikti precedento neturinčią finansinę, karinę ir politinę paramą.

Ir nors nepailsdami remiame ir toliau remsime Ukrainą, taip pat toliau įgyvendiname transformacinius pokyčius, kuriuos įgyvendinti žadėjome šios Komisijos kadencijos pradžioje: kurti stipresnę, žalesnę ir sveikesnę Europą ateinančiais kartais.

Siekdami šių pokyčių, pateikėme įvairių plataus užmojo pasiūlymų ir strategijų. Tačiau mūsų užmojai taps tikrove ir iš tikrųjų atneš naudos visiems europiečiams, kad ir kur jie gyventų, tik jei dėl mūsų siūlomų taisyklių ne tik sutariama Briuselyje, bet ir jos yra tinkamai taikomos vietoje visoje ES.

Šioje ataskaitoje pristatomi veiksmai, kurių ėmėmės 2022 m., siekdami užtikrinti, kad šios taisyklės veiktų praktiškai. Užtikrinome ES taisyklių laikymąsi visose politikos srityse, daugiausia dėmesio skirdami tiems klausimams, kurie yra svarbiausi žmonių ir įmonių kasdieniam gyvenimui. Todėl dauguma 2022 m. mūsų pradėtų procedūrų buvo susijusios su aplinka, teisingumu ir pagrindinėmis teisėmis, bendrąja rinka ir užimtumu.

Kilus problemų, pirmiausia glaudžiai bendradarbiaujame su valstybėmis narėmis, kad galėtume pasistengti šias problemas kuo greičiau išspręsti. Ir mums tai dažniausiai pavyksta. Vis dėlto, kaip matyti iš ataskaitos, siekdami užtikrinti, kad mūsų Sąjunga išliktų bendros gerovės erdvė ir tikra vertybių bendrija, kurioje veikia stipri demokratija, prirėmus nedelsdami imamės vykdomo užtikrinimo veiksmų.

Pagarbiai

Dr. Ursula von der Leyen
Europos Komisijos Pirmininkė

Europos žaliasis kursas

„Turime nepaliaudami siekti, kad prisitaikytume prie klimato kaitos, o gamta taptų didžiausia mūsų sąjungininke.“

Pirmininkės U. von der Leyen 2022 m. pranešimas apie Sąjungos padėtį

Klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas kelia egzistencinę grėsmę Europai ir pasauliui. 2022 m. viso pasaulio gyventojai pajuto vis didėjantį stiprių karščio bangų, miškų gaisrų ir kaip niekad didelių sausrų poveikį. Norint kovoti su klimato krize, sustiprinti ES ekonomiką ir padidinti ES saugumą, labai svarbu sparčiau įgyvendinti žaliają ES pertvarką. [Europos žaliuoju kursu](#) rodoma, kaip pereiti prie [nulinės](#) oro, vandens ir dirvožemio taršos, o ES ekonomiką pertvarkyti taip, kad ji būtų moderni ir efektyviai naudotų išteklius. 2022 m. Komisija griežtai užtikrino ES taisyklių laikymąsi, kad šie tikslai taptų tikrove.

Švarus oras ir vanduo

Oro tarša kelia didžiausią su aplinka susijusį pavojų Europoje. ES taisyklės dėl [oro kokybės standartų](#) labai svarbios mažinant neigiamą oro taršos poveikį žmonių sveikatai: per pastaruosius 30 metų ankstyvos mirties dėl oro taršos atvejų valstybėse narėse sumažėjo 60 proc. Komisija toliau nepaliaudama užtikrino šių standartų laikymąsi, kad apsaugotų žmonių sveikatą ir išsaugotų natūralią aplinką.

Komisija primygtinai reikalavo tinkamai valyti [nuotekas](#). Ji taip pat užtikrino [Geriamojo vandens direktyvos](#) laikymąsi, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo būtų visavertis ir švarus.

Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų su prasta oro kokybe susijusiose pažeidimo nagrinėjimo procedūrose prieš [Kroatiją](#) dėl didelės kietųjų dalelių (KD₁₀) ir smulkiųjų kietųjų dalelių (KD_{2,5}) koncentracijos. Ji paragino [Lenkiją](#) pašalinti kliūtis kreiptis į teismą dėl oro kokybės planų pagal [Aplinkos oro kokybės direktyvą](#). Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš [Kiprą](#) dėl to, kad jis į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė [Vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių direktyvą](#). Siekiant mažinti oro taršą, direktyvoje nustatytos vidutinių kurą deginančių įrenginių išmetamųjų teršalų ribinės vertės.

Komisija nusprendė perduoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui [Ispanijos](#), [Maltos](#) ir [Lenkijos](#) bylas dėl jų nuotekų valymo. Ji taip pat ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš [Vengriją](#) dėl geriamajame vandenyje esančių medžiagų, kurios galėtų kelti potencialų pavojų sveikatai.

Potvynių rizikos valdymas

2021 m. liepos mėn. Vokietijoje ir Belgijoje įvykę katastrofiški potvyniai parodė, kaip, atsižvelgiant į klimato kaitą, svarbu vertinti potvynių riziką. Be to, potvyniai gali išplauti žemėje esančius teršalus ir juos dar plačiau paskleisti. [Potvynių direktyvoje](#) iš valstybių narių reikalaujama priimti potvynių rizikos valdymo planus, nuo kurių priklauso spartaus reagavimo galimybė. Siekdama užtikrinti, kad būtų atnaujinti potvynių rizikos žemėlapiai, Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūrose prieš [Bulgariją](#), [Graikiją](#), [Kiprą](#), [Lietuvą](#), [Rumuniją](#) ir [Slovakiją](#).

Biologinės įvairovės apsauga

Europos žaliuoju kursu ir [2030 m. biologinės įvairovės strategija](#) siekiama, kad ES sustabdytų savo biologinės įvairovės nykimą. Tai turėtų būti užtikrinama išsaugant natūralias buveines ir atkuriant pažeistas ekosistemas iki palankios gyvybiškai svarbų vaidmenį biologinei įvairovei turinčių buveinių apsaugos būklės. Miškų, dirvožemio, šlapynių ir jūrų teritorijų atkūrimas yra labai svarbu, kad iki 2030 m. būtų pasiektas reikiamas klimato kaitos sušvelninimas.

[ES taisyklėse](#) taip pat nustatyta, kad nuo žalos aplinkai kenčiančios šalys gali prašyti, kad atsakinga nacionalinė institucija nuspręstų, kokių prevencinių ir taisomųjų veiksmų atsakingas veiklos vykdytojas turėtų imtis. Komisija paragino [Nyderlandus](#) ir [Švediją](#) tinkamai perkelti šias taisykles į nacionalinę teisę. Kartu Komisija galėjo užbaigti penkias bylas, nes valstybės narės suderino savo taisykles su ES teisės aktais. Taip užtikrinta, kad visi žmonės, kurie turėtų turėti šią teisę, galėtų pateikti informaciją ir prašyti valdžios institucijų imtis veiksmų dėl žalos aplinkai.

Byloje, kuri buvo pradėta dėl Europos Parlamentui pateiktos peticijos, Komisija paragino [Ispaniją](#) įgyvendinti Teisingumo Teismo [sprendimą](#) dėl Donjanos šlapynių, siekiant apsaugoti saugomas buveines ir tvariai valdyti požeminius vandens telkinius, kurie maitina šias šlapyne.

Komisija nusprendė perduoti Teisingumo Teismui [Graikijos](#) bylą dėl netinkamo [Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos](#) perkėlimo į nacionalinę teisę. Komisija paragino [Ispaniją](#) ištaisyti žalingą Kanarų salose esančio viešbučių komplekso poveikį aplinkai. Komisija taip pat paragino [Prancūziją](#) visiškai suderinti savo teisės aktus su šia direktyva. O štai Kipras savo nacionalines taisykles suderino, todėl Komisija pažeidimo nagrinėjimo bylą užbaigė. Tai sustiprins projekto padarinių aplinkai vertinimą Kipre prieš faktinį jo įgyvendinimą, o tai labai svarbu siekiant apsaugoti biologinę įvairovę.

Siekdama apsaugoti aplinką nuo [invazinių svetimų rūšių](#), Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš [15 valstybių narių](#). Ji taip pat paragino [Slovakiją](#), [Kiprą](#) ir [Portugaliją](#) apsaugoti ir valdyti savo „Natura 2000“ saugomas teritorijas pagal [Buveinių direktyvą](#). Komisija taip pat paragino [Slovėniją](#) laikytis [Paukščių direktyvos](#), siekiant apsaugoti laukinius paukščius.

Žiedinės ekonomikos skatinimas

[Žiedinės ekonomikos veiksmų planas](#) yra svarbus Europos žaliojo kurso komponentas, kuriuo sudaromos sąlygos kurti švaresnę ir konkurencingesnę Europą. Juo skatinamas atliekų naudojimas ir reikalaujama visiškai įgyvendinti ES atliekų tvarkymo standartus. Užtikrindama šių taisyklių laikymąsi, Komisija padeda mažinti neigiamą atliekų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai.

Komisija pradėjo arba toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [11 valstybių narių](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė [Vienkartinių plastikinių gaminių direktyvą](#). Šia direktyva siekiama užkirsti kelią tam tikrų labai trumpai naudojamų plastikinių gaminių poveikiui aplinkai bei žmonių sveikatai ir jį sumažinti.

Komisija pradėjo procesą prieš pradėdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“) dėl plastikinių maišelių naudojimo, po kurio Airija suderino savo teisės aktus su [Plastikinių maišelių direktyva](#).

Atliekų tvarkymo srityje Komisija paragino [Portugaliją](#) pagerinti praktiką ir tinkamai taikyti [Sąvartynų direktyvą](#) ir [Atliekų pagrindų direktyvą](#).

Klimato srities veiksmai

ES yra užsibrėžusi siekti, kad Europa iki 2050 m. taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu. [Klimato teisės akte](#) nustatytas tarpinis tikslas iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m. Siekiant pertvarkyti ekonomiką taip, kad būtų galima pasiekti šiuos klimato tikslus, būtinos ilgalaikės strategijos. [Valdymo reglamente](#) reikalaujama, kad valstybės narės parengtų savo pirmąsias bent 30 m. trukmės [ilgalaikes strategijas](#).

2022 m. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Bulgariją](#), [Airiją](#), [Lenkiją](#) ir [Rumuniją](#) dėl to, kad jos Komisijai nepranešė apie šias strategijas.

Švari energija

Kad būtų galima pasiekti ES klimato srities tikslus, labai svarbu dekarbonizuoti ES energetikos sistemą. COVID-19 pandemijos padariniai ir Rusijos karinė invazija į Ukrainą tapo šio proceso išbandymu. Komisija toliau ryžtingai įgyvendino [Švarios energijos visiems europiečiams dokumentų rinkinį](#). Švari energija labai svarbi pertvarkant energetiką taip, kad energetikos sektorius taptų saugus, nepavojingas, tvarus ir pirmiausia orientuotas į vartotojus.

Skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energiją itin svarbu ne tik siekiant ES klimato srities tikslų. Ją skatinant taip pat padedama stabilizuoti energetikos sektorių, nes mažinamas rinkos nepastovumas bei energijos kainos ir didinamas ES energijos tiekimo saugumas. [Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje](#) nustatytas atsinaujinančiųjų energijos išteklių kūrimo Europos Sąjungoje pagrindas, o šios direktyvos laikymosi užtikrinimas yra vienas iš Komisijos prioritetų.

Valstybėms narėms neperkėlus ES taisyklių į nacionalinę teisę, Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūrose:

- [prieš 15 valstybių narių dėl Pastatų energinio naudingumo direktyvos pakeitimo](#),
- [prieš 12 valstybių narių dėl Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos pakeitimo](#),
- [prieš 15 valstybių narių dėl Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos](#).

Energijos bendroji rinka

Integruota ES energijos rinka yra ekonomiškai efektyviausias būdas užtikrinti saugų ir perkamą energijos tiekimą žmonėms ir įmonėms. Taikant bendras taisykles ir naudojant tarpvalstybinę infrastruktūrą, vienoje ES šalyje pagamintą energiją galima tiekti kitoje šalyje esantiems vartotojams. Konkurencija ir didesnės vartotojų galimybės pasirinkti energijos tiekėjus neleidžia nevaldomai didėti kainoms. Integruota rinka taip pat didina energijos tiekimo saugumą ir tvarumą.

[Elektros energijos direktyva](#) tokios konkurencingos elektros energijos sektoriaus rinkos užtikrinamos tarpvalstybinio mastu. Dėl 2022 m. energetikos sektoriuje patirto spaudimo buvo itin svarbu, kad Komisija ryžtingai užtikrintų šių taisyklių laikymąsi.

Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Vokietiją](#) ir [Švediją](#) dėl Elektros energijos direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę. Dėl tos pačios priežasties ji pradėjo procedūras prieš aštuonias [valstybes nares](#).

Saugios branduolinės energijos užtikrinimas

Branduolinė energija gali atlikti teigiamą vaidmenį siekiant klimato srities tikslų ir užtikrinant energetinį saugumą, su sąlyga, kad užtikrinamas aukščiausias įmanomas branduolinės ir radiacinės saugos lygis. Komisija toliau daug dėmesio skyrė tam, kad būtų veiksmingai įgyvendinama Euratomo branduolinės saugos teisinė sistema, kuria darbuotojai, pacientai ir visuomenė apsaugomi nuo jonizuojančiosios spinduliuotės ir užtikrinama, kad radioaktyviosios atliekos būtų tvarkomos saugiai.

Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš [Kroatiją](#), [Estiją](#), [Italiją](#), [Austriją](#), [Portugaliją](#) ir [Slovėniją](#) dėl to, kad jos nepriėmė tinkamų [ES taisyklių](#) atitinkančių nacionalinių programų, pagal kurias būtų tvarkomos radioaktyviosios atliekos ir panaudotas branduolinis kuras. Valstybėms narėms iš dalies pakeitus arba priėmus naujas nacionalines taisykles ji užbaigė 23 „EU Pilot“ bylas dėl [Branduolinės saugos direktyvos](#) perkėlimo į nacionalinę teisę. Komisija padarė išvadą, kad šiose valstybėse narėse direktyva į nacionalinę teisę perkelta tinkamai ir taip padidinta branduolinė sauga.

Komisija perdavė Teisingumo Teismui [Ispanijos](#), [Latvijos](#) ir [Portugalijos](#) bylas dėl to, kad jos į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė ES radiacinės saugos [teisės aktus](#). Ji paragino [Italiją](#) vykdyti Teisingumo Teismo [sprendimą](#), kuriame jis konstatavo, kad Italija šių taisyklių neperkėlė į nacionalinę teisę. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Belgiją](#) ir [Bulgariją](#) dėl netinkamo šių taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę.

Netaršus transportas

Transporto sektorius gali paskatinti ES įgyvendinti savo neutralaus poveikio klimatui tikslą. Visos transporto rūšys turi tapti tvaresnės. Žaliosios alternatyvos turi būti prieinamos, o siekiant paskatinti pertvarką, reikia teikti tinkamas paskatas.

Kelių sektoriuje [Netaršių transporto priemonių direktyvoje](#) nustatyti nacionaliniai netaršių transporto priemonių viešojo pirkimo tikslai. Nustatyti konkretūs tikslai dėl lengvųjų automobilių ir furgonų, sunkvežimių ir autobusų, įskaitant tikslą dėl visai netaršių autobusų. Siekdama užtikrinti, kad šios taisyklės būtų taikomos visose valstybėse narėse, Komisija toliau vykdė procedūrą prieš [Bulgariją](#), [Čekiją](#), [Kiprą](#), [Vengriją](#) ir [Švediją](#) dėl taisyklių neperkėlimo į nacionalinę teisę.

Jūrų sektoriuje [Direktyva dėl uosto priėmimo įrenginių](#) siekiama užkirsti kelią jūrų taršai iš laivų. Direktyvoje reikalaujama, kad laivuose susidariusios atliekos būtų ne išmetamos į jūrą, bet surenkamos uostuose, o juose turi būti įrengti tinkami atliekų surinkimo ir tvarkymo įrenginiai. Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūrose prieš [Kiprą](#), [Nyderlandus](#), [Austriją](#), [Lenkiją](#) ir [Švediją](#) dėl šių taisyklių neperkėlimo į nacionalinę teisę.

Aprūpinimą maistu užtikrinantis tvarus žemės ūkis

[ES bendra žemės ūkio politika](#) užtikrinamas aprūpinimas maistu Europos Sąjungoje, stabilizuojamos rinkos, o ūkininkams padedama gauti teisingas pajamas. Šia politika taip pat padedama spręsti tokias aplinkos problemas kaip klimato kaita ir biologinės įvairovės nykimas.

Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą padariniai sukėlė didelių sunkumų ES tiekimo grandinėje ir pasauliniam aprūpinimo maistu saugumui. Kadangi ES žemės ūkio produktų rinkos organizuojamos bendrai, ES galėjo geriau reaguoti į šią grėsmę. Atspari ir efektyvi žemės ūkio maisto produktų sistema užtikrina, kad visose valstybėse narėse būtų galima gauti saugių, įperkamų ir kokybiškų maisto produktų. Komisija ryžtingai ėmėsi veiksmų, kad nebūtų pakenkta bendrai žemės ūkio rinkai.

Vengrija nustatė išankstinio pranešimo apie grūdų eksportą sistemą, pagal kurią Vengrijos valdžios institucijos galėjo įgyti pirkimo pirmenybės teisę arba pirkti grūdus, prieš vykdant eksportą. Komisija šią sistemą laikė nesuderinama su ES taisyklėmis dėl bendro žemės ūkio rinkų organizavimo ir bendrų eksporto taisyklių. Todėl Komisija prieš [Vengriją](#) pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

Komisija taip pat toliau užtikrino, kad būtų tinkamai taikomos [taisyklės dėl finansinės paramos ūkininkams, kurias reikėjo taikyti 2022 m.](#), taip pat kiti teisės aktai, susiję su bendros žemės ūkio politikos taisyklėmis, pvz., dėl i) [ekologinio ūkininkavimo](#), ii) [geografinių nuorodų apsaugos](#) ir iii) [nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje](#). Komisija užbaigė pažeidimų nagrinėjimo bylas prieš 11 valstybių narių, nes jos šias taisykles visiškai įtraukė į nacionalinės teisės aktus, kad išvengtų nesąžiningos prekybos praktikos. Vis dėlto Komisija nustatė netinkamo taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę atvejų. Kad jie būtų sparčiai ištaisyti, Komisija su 16 valstybių narių pradėjo procesus prieš pradėdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“).

Tausi žvejyba ir jūrinių teritorijų planavimas

Pagrindiniai [ES bendros žuvininkystės politikos](#) tikslai yra užtikrinti, kad žvejyba ir akvakultūra būtų tvarios ir skatintų socialinį ir ekonominį pakrančių bendruomenių vystymąsi ir maisto produktų pasiūlą. Šia politika pirmiausia siekiama atkurti žuvų išteklius iki sveiko lygio ir jį išlaikyti. Todėl ES taisyklėmis ribojami laivynų pajėgumai, laimikis ir žvejybos veikla. Siekdamos užtikrinti visapusišką šių taisyklių įgyvendinimą, valstybės narės turi įdiegti tinkamas kontrolės ir vykdymo užtikrinimo sistemas.

Todėl, imdamasi vykdymo užtikrinimo veiksmų, Komisija daug dėmesio skiria tikrinimui, ar valstybės narės užtikrina taisyklių laikymąsi. Šios veiklos srityje daugiausia dėmesio skiriama įpareigojimams tiksliai sverti, registruoti laimikį ir apie jį pranešti. Tikslus laimikio registravimas yra veiksmingo žuvininkystės valdymo pagrindas, užkertą kelią peržvejėjimui ir mažina nepageidaujamo laimikio kiekį. Labai svarbu taikyti tinkamas sankcionavimo sistemas ir suderintą sistemą, kurioje valstybės narės tarpusavyje ir su Komisija galėtų dalytis žvejybos duomenimis. Siekdama išspręsti šiuo atžvilgiu nustatytas problemas, Komisija su valstybėmis narėmis surengė dialogus prieš pradėdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“).

Komisija toliau stebėjo, kaip įgyvendinama [Jūrinių teritorijų planavimo direktyva](#), ypač pareiga parengti jūrinių teritorijų planus. Ši pareiga nustatyta siekiant skatinti tvarų jūrinių teritorijų ir išteklių vystymą ir naudojimą. Jūrinių teritorijų planai taip pat gali būti labai svarbi jūrinės atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros lengvinimo priemonė. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Bulgariją](#) ir [Ispaniją](#) dėl šių planų neparengimo.

Valstybės narės taip pat privalo kontroliuoti ES laivų žvejybos veiklą ne ES vandenyse ir užtikrinti bendros žuvininkystės politikos taisyklių laikymąsi. Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Prancūziją](#) dėl netinkamo dalies jos išorės laivyno kontroliavimo.

Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų dėl dviejų pradėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų prieš [Belgiją](#) ir [Nyderlandus](#) dėl laimikio svėrimo ir registravimo tikslumo nekontroliavimo ir atitinkamų reikalavimų vykdymo neužtikrinimo. Komisija taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Kroatiją](#), siekdama imtis tolesnių veiksmų dėl nustatytų jos paprastųjų tunų ūkių kontrolės sistemos trūkumų. Ji taip pat užbaigė bylą dėl paprastųjų tunų prieš [Maltą](#), kurios valdžios institucijos nustatytus trūkumus pašalino.

Sveikata ir maisto sauga

ES sveikatos ir maisto saugos taisyklėmis siekiama užtikrinti aukšto lygio žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos apsaugą ir apsaugoti vartotojų interesus. Integruodama žmonių ir gyvūnų sveikatą bei aplinkos higieną, taip pat maisto ir pašarų saugą, Komisija vadovaujasi pasirengimo ir prevencijos koncepcija „Viena sveikata“.

Be to, siekdama apsaugoti žmonių sveikatą ir padėti kurti tvarią maisto produktų sistemą, Komisija padeda valstybėms narėms užtikrinti

teisės aktų vykdymą, pvz., ES rinkai pateikiamų su maistu besiliečiančių gaminių srityje.

2021 m. gegužės mėn. – 2022 m. balandžio mėn. Komisija ir valstybės narės bendradarbiavo siekdamas pašalinti iš ES rinkos daug nesaugių virtuvės gaminių ir stalo įrankių. Imantis šių bendrų vykdymo užtikrinimo veiksmų, pavadintų „Bamboo-zling“, daugiausia dėmesio skirta plastikiniams gaminiams, kuriuose yra bambuko ir kurie dažnai į ES importuojami iš ne ES šalių. Iš šių gaminių, kurie klaidinamai pristatomi kaip natūralūs arba tvarūs, gali išsiskirti vėžį sukeliančių medžiagų, kurių koncentracija viršija ES taisyklėse nustatytas ribas. Daugelis šių neteisėtų ir apgaulingų gaminių iš rinkos buvo pašalinti.

Su tabaku susijusių ligų prevencija

Tabako vartojimas ir toliau yra pagrindinė vėžio priežastis, kurios galima išvengti. Su tabako vartojimu siejami 27 proc. visų vėžio rūšių. [Tabako gaminių direktyva](#) siekiama pagerinti su tabako gaminiams susijusių gaminių vidaus rinkos veikimą, kartu užtikrinant aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, ir daromas teigiamas poveikis visuomenės sveikatai. 2022 m. Komisija, padėdama įgyvendinti [Europos kovos su vėžiu planą](#), toliau stengėsi visapusiškai užtikrinti direktyvos vykdymą. Ji toliau vertino, ar direktyva tinkamai perkelta į nacionalinę teisę. Gerinant direktyvos ir jos įgyvendinimo aktų taikymą, taip pat buvo labai svarbu palaikyti dialogą su valstybėmis narėmis.

Saugesnis transportas

Kelių transportas yra labiausiai paplitęs europiečių keliavimo būdas ir viena iš pagrindinių eismo įvykių priežasčių. Sukurti saugaus kelių transporto aplinką yra svarbus Komisijos prioritetas. Užtikrindama ES taisyklių ir techninių standartų laikymąsi, Komisija padeda mažinti per kelių eismo įvykius žūstančių asmenų skaičių.

2022 m. Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Čekiją](#) dėl to, kad ji į nacionalinę teisę netinkamai perkėlė ES [taisykles](#) dėl būtiniausių tinkamumo vairuoti standartų, susijusių su širdies ir kraujagyslių ligomis. Ji taip pat toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Graikiją](#), [Nyderlandus](#), [Lenkiją](#),

[Portugalija](#), [Slovakija](#) ir [Slovėnija](#) dėl nevisiško su kelių infrastruktūros saugumo valdymu susijusių [ES teisės aktų](#) perkėlimo į nacionalinę teisę.

Geležinkelių sektoriuje Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūrose prieš Švediją dėl to, kad ji Komisijai nepranešė apie geležinkelių sąveikumo ir geležinkelių saugos taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę priemones. Šios taisyklės įtrauktos į Ketvirtąjį geležinkelių dokumentų rinkinį, kurio įgyvendinimas yra vienas iš Komisijos prioritetų. Aviacijos saugos srityje Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Ispaniją](#) dėl netinkamo su [civiline aviacija](#) ir [civilinės aviacijos orlaivių įgula](#) susijusių ES teisės aktų taikymo.

Jūrų sektoriuje Komisija toliau daug dėmesio skyrė [ES minimalaus jūrininkų rengimo taisyklių](#) laikymosi užtikrinimui. Pavyzdžiui, siekdama užtikrinti šių taisyklių įgyvendinimą, ji ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūrose prieš [Čekiją](#) ir [Kiprą](#).

Prie skaitmeninio amžiaus prisitaikusi Europa

„Skaitmeninei pertvarkai reikia aiškių taisyklių. Žmonės turi žinoti, kad gali pasitikėti turimomis technologijomis. Įmonėms reikia nuspėjamumo, kad jos galėtų planuoti investicijas. Būtent todėl parengėme per visą mūsų Sąjungos istoriją plačiausio užmojo skaitmeninių reformų ir investicijų darbotvarkę“.

Pirmininkės U. von der Leyen kalba per renginį *Masters of Digital 2022*

Komisija yra pasiryžusi pasiekti, kad šis dešimtmetis taptų Europos skaitmeniniu dešimtmečiu. ES yra pasiryžusi nustatyti skaitmeninius standartus, akivaizdžiai daug dėmesio skirdama duomenims, technologijoms ir infrastruktūrai. Norint pirmauti pasaulinėse lenktynėse kuriant patikimas, saugias ir į žmogų orientuotas technologijas, valstybės narės turi visapusiškai ir sparčiai įgyvendinti bendrai sutartas taisykles. Todėl Komisija sparčiai ėmėsi veiksmų siekdama užtikrinti, kad nebūtų vėluojama naujų taisyklių perkelti į nacionalinę teisę. Ji taip pat ėmėsi ryžtingų veiksmų siekdama apsaugoti pagrindines asmenų teises.

Žmonėms parankios technologijos

[2020 m. Europos elektroninių ryšių kodeksas](#) yra vienas iš pagrindinių bendrosios skaitmeninės rinkos komponentų, nes didina sujungiamumą ir geriau apsaugo vartotojus visoje Europoje. Jis užtikrina aiškesnes sutartis, paslaugų kokybę ir konkurencingas rinkas.

2022 m. balandžio mėn. Komisija nusprendė perduoti Teisingumo Teismui [10 valstybių narių](#) bylas dėl to, kad jos ne iki galo perkėlė šį kodeksą į nacionalinę teisę. Vis dėlto 2022 m. Komisija užbaigė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš aštuonias valstybes nares, nes jos perkėlimą į nacionalinę teisę užbaigė. Galiausiai tik Airija, Latvija, Lenkija, Portugalija ir Slovėnija nepranešė apie perkėlimą į nacionalinę teisę priemones ir jų bylos buvo perduotos Teisingumo Teismui su prašymu skirti finansines sankcijas.

Teisinga ir konkurencinga skaitmeninė ekonomika

[Direktyva dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje](#) ir [Direktyva dėl televizijos ir radijo programų transliavimo internetu](#) modernizuoja vartotojams ir kūrėjams taikomas ES autorių teisių taisykles, kad jie galėtų kuo geriau pasinaudoti skaitmeninio pasaulio teikiamomis galimybėmis. Jomis apsaugomi teisių turėtojai ir taip skatinamas didesnės vertės turinio kūrimas ir platinimas. Jos suteikia vartotojams didesnį turinio pasirinkimą, nes sumažina sandorių sąnaudas ir palengvina radijo ir televizijos programų platinimą visoje ES.

Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [14 valstybių narių](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę neperkėlė Direktyvos dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, o prieš [11 valstybių narių](#) – dėl to, kad jos į nacionalinę teisę neperkėlė Direktyvos dėl televizijos ir radijo programų transliavimo internetu.

Lenkijos iškeltoje byloje prieš Europos Parlamentą ir Tarybą Europos Sąjungos Teisingumo Teismas [patvirtino](#) Autorių teisių direktyvos 17 straipsnio galiojimą. Šiuo straipsniu platformoms draudžiama rodyti nelicencijuotą autorių teisėmis apsaugotą turinį savo naudotojų vardu. Todėl reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų šį straipsnį nacionalinėje teisėje.

Duomenų ekonomikos skatinimas

[Atvirųjų duomenų direktyva](#) siekiama užtikrinti, kad bet kas bet koku nauju tikslu galėtų pakartotinai naudoti daugiau viešo sektoriaus parengtų ir finansuojamų duomenų. Ja skatinama kurti duomenims imlias inovacijas, pvz., orų arba judumo programėles. Ja didinamas skaidrumas, nes atveriamą prieigą prie viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų duomenų ir remiamos naujos technologijos, įskaitant dirbtinį intelektą.

2022 m. Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūrose prieš 12 [valstybių narių](#) dėl direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę. Tačiau buvo užbaigtos pažeidimo nagrinėjimo procedūros prieš aštuonias valstybes nares, kurios Komisijai pranešė apie visišką direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę.

Atvira, demokratinė ir tvari skaitmeninė visuomenė

Persvarstyta [Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva](#) reglamentuojamas visos audiovizualinės žiniasklaidos, tiek tradicinių TV transliuotojų, tiek nelinejinių paslaugų, koordinavimas ES mastu. Jos taisyklėmis siekiama sukurti skaitmeniniam amžiui pritaikytą reguliavimo sistemą, kuri užtikrintų saugesnę, teisingesnę ir įvairesnę audiovizualinę aplinką.

2022 m. Komisija toliau daug dėmesio skyrė direktyvos vykdymo užtikrinimui. Ji galėjo užbaigti bylas prieš septynias valstybes nares, nes jos direktyvą perkėlė į nacionalinę teisę. Tačiau [Airijos](#) bylos Komisija užbaigti negalėjo ir turėjo ją perduoti Teisingumo Teismui.

Sudaryti žiniasklaidos paslaugų teikėjams sąlygas laisvai ir nepriklausomai dirbti visoje Europoje yra pagrindinis žiniasklaidos pliuralizmo užmojis. [ES telekomunikacijų taisyklėse](#) nustatyta, kad žiniasklaidos paslaugų teikėjai turi turėti galimybę patekti į rinką nediskriminacinėmis, objektyviai pagrįstomis ir proporcingomis sąlygomis, su kuriomis galima susipažinti iš anksto.

Komisija nusprendė perduoti Teisingumo Teismui [Vengrijos](#) bylą dėl jos taikomos radijo spektro teisių paskyrimo praktikos. Komisija laikėsi nuomonės, kad Vengrijos žiniasklaidos tarybos sprendimas atsisakyti atnaujinti vienos radijo stoties teises buvo neproporcingas ir neskaidrus, todėl juo pažeista ES teisė. Be to, Komisijos teigimu, Vengrija savo elgesiu taip pat pažeidė ES pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintą žodžio laisvę.

Vartotojų ir įmonių apsauga

ES taisyklėmis užtikrinama prekes, skaitmeninį turinį ir skaitmenines paslaugas bendrojoje rinkoje perkančių vartotojų aukšto lygio apsauga.

Esamos taisyklės sustiprintos [Geresnio vykdymo užtikrinimo ir modernizavimo direktyva](#). Ja padidintas skaitmeninės aplinkos ir pranešimų apie kainų sumažinimą skaidrumas. Ja taip pat sugriežtintos sankcijos ir sustiprintos teisių gynimo priemonės už vartotojų teisės aktų pažeidimus. Naujosios taisyklės didina tiek vartotojų, tiek prekyautojų teisinį tikrumą. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 22 valstybes nares dėl to, kad jos direktyvos į nacionalinę teisę neperkėlė laiku. Aštuonias iš šių bylų vėliau 2022 m. jau buvo galima užbaigti.

[Skaitmeninio turinio direktyva](#) ir [Prekių pardavimo direktyva](#) taikomos nuo 2022 m. sausio 1 d. sudarytoms vartojimo sutartims. 2022 m. Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų pažeidimų nagrinėjimo procedūrose prieš [Lenkiją](#), [Slovėniją](#) ir [Slovakiją](#) dėl to, kad jos šias ES taisykles ne iki galo perkėlė į nacionalinę teisę. Komisijai ėmusis vykdymo užtikrinimo veiksmų, visos valstybės narės, išskyrus Slovakiją, iki 2022 m. pabaigos pranešė apie visišką šių taisyklių perkėlimą į nacionalinę teisę. Taip padidinta vartotojų

apsauga perkant prekes arba skaitmeninį turinį iš kitų valstybių narių ir padidintas įmonių teisinis tikrumas.

Prieinami gaminiai, paslaugos ir svetainės

[Europos prieinamumo aktu](#) siekiama nustatyti bendras taisykles dėl prieinamų gaminių ir paslaugų ES, todėl sumažinamos išlaidos. Asmenys su negalia ir vyresnio amžiaus asmenys galės naudotis rinkoje teikiamais prieinamesniais gaminiais ir paslaugomis.

Komisija pradėjo [24 pažeidimo nagrinėjimo procedūras](#), nes valstybės narės iki termino neperkėlė šių taisyklių į nacionalinę teisę. Be to, rengdama praktinius seminarus su nacionalinėmis administracijomis, Komisija toliau rėmė valstybių narių pastangas užbaigti taisyklių perkėlimą į nacionalinę teisę.

[Saityno prieinamumo direktyvoje](#) reikalaujama, kad viešojo sektoriaus įstaigų svetainės ir mobiliosios programos būtų prieinamos visiems, įskaitant asmenis su negalia ir vyresniojo amžiaus asmenis. Pavyzdžiui, šiose svetainėse ir programėlėse turi būti pateikiamas pareiškimas dėl prieinamumo, kuriame nurodyta kontaktinė informacija atsiliepimams ir skundams dėl neprieinamo turinio.

Komisija paskelbė savo [vertinimą](#) dėl direktyvos poveikio įgyvendinimo, įskaitant [lengvai perskaitomas](#) santraukas. Iš rezultatų matyti, kad direktyva buvo parengta ir įgyvendinta efektyviai, pagerino prieigą prie internetinių viešųjų paslaugų bei informacijos Europos Sąjungoje ir taip padidino socialinę bei e. įtrauktį. Rezultatai taip pat atskleidė, ką dar reikėtų praktiškai pagerinti, kad visos viešojo sektoriaus svetainės ir mobiliosios programos būtų visiškai prieinamos asmenims su negalia ir vyresniojo amžiaus asmenims.

Augimui didinti palankių sąlygų sudarymas bendrojoje rinkoje

Netinkamai arba nevisapusiškai taikant ES taisykles, bendrojoje rinkoje toliau atsiranda kliūčių. Tai kenkia įmonėms ir vartotojams. Netinkamai taikant taisykles, padėtis darosi sudėtinga, atsiranda administracinė našta ir iškreipoma konkurencija, todėl Europos Sąjungoje įmonėms negalima sudaryti vienodų sąlygų.

Imantis vykdymo užtikrinimo veiksmų, taip pat daug dėmesio skirta toms horizontaliosioms sritims, kuriose galima palengvinti investicijas, siekiant paspartinti atsigavimą įvairiose ekonomikos ekosistemose, pvz., paslaugų srityje, įskaitant laisvasias profesijas, laisvą prekių judėjimą ir viešuosius pirkimus.

Komisija taip pat toliau dėjo vykdymo užtikrinimo pastangas, kad viešojo sektoriaus institucijos laiku mokėtų už perkamas prekes bei paslaugas ir taip išvengtų mokėjimų vėlavimo domino efekto tiekimo grandinėje, ypač sveikatos sektoriuje. Komisija aktyviai stebi pažangą, susijusią su Belgija, Graikija, Ispanija, Italija, Portugalija ir Slovakija, kurios dar nėra pasiekusios [Pavėluotų mokėjimų direktyvos](#) tikslų.

Siekdama užtikrinti, kad viešojo sektoriaus institucijos už perkamas prekes ir paslaugas mokėtų laiku, Komisija ėmėsi ryžtingų veiksmų prieš dvi valstybes nares: ji toliau ėmėsi veiksmų pažeidimo nagrinėjimo procedūroje prieš [Graikiją](#) dėl išliekančių trūkumų sveikatos sektoriuje, o Italiją paragino vykdyti Teisingumo Teismo [sprendimą](#), kuriame jis patvirtino, kad, vėluodama mokėti, Italija pažeidė ES teisę. Italijai įdėjus pastangų suderinti savo patikrinimo procedūrą su Pavėluotų mokėjimų direktyva, kitą pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Italiją Komisija užbaigė.

Komisija taip pat budriai stebėjo, kad po invazijos į Ukrainą valstybės narės nenustatytų eksporto apribojimų. Greitais ir ryžtingais vykdymo užtikrinimo veiksmais Komisija sudarė sąlygas tolesniam bendrosios rinkos veikimui.

Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš [Vengriją](#) dėl statybinių medžiagų eksporto ribojimo. Komisija taip pat pradėjo procedūrą prieš [Vengriją](#) dėl to, kad ji transporto priemonėms su nevengriškais valstybiniais numeriais nustatė didesnes degalų kainas nei Vengrijoje registruotoms transporto priemonėms. 2022 m. pabaigoje Vengrija šį pažeidimą pašalino.

Informacijos apie įmones ir įmonėms skirtos informacijos skaidrumas

Kadangi daugėja tarpvalstybinių mastu veikiančių įmonių, labai svarbu užtikrinti galimybę skirtingose valstybėse narėse lengvai gauti informaciją apie įmones. [ES teisės aktuose](#) reikalaujama, kad valstybės narės susietų savo nacionalinius verslo registrus su Verslo registrų sąveikos sistema (angl. BRIS). Ši sistema palengvina įmonėms tarpvalstybinę veiklą ir atpigina bei sutrumpina procedūras.

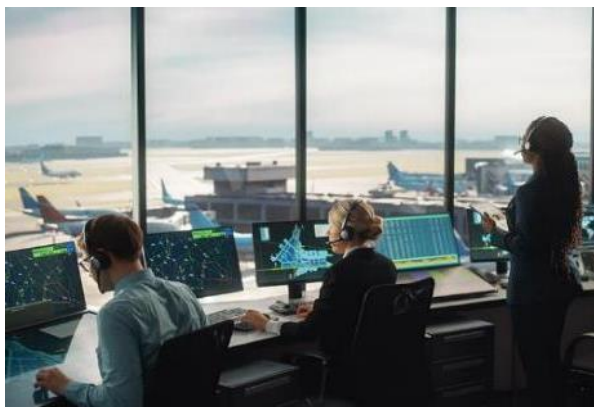
Joje asmenys, verslo subjektai ir verslininkai gali gauti informaciją apie įmones. [ES taisyklėmis](#) taip pat nustatytos bendrovių teisės srityje taikytinos skaitmeninės priemonės ir procesai. Dabar ribotos atsakomybės bendrovės verslininkai gali steigti internetu.

2022 m. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 10 valstybių narių dėl to, kad jos [Bendrovių teisės skaitmeninimo direktyvos](#) laiku neperkėlė į nacionalinę teisę. Komisijai sparčiai ėmusis vykdymo užtikrinimo veiksmy šiose ir kitose bylose, 19 valstybių narių šių taisyklių perkėlimą į nacionalinę teisę užbaigė iki 2022 m. pabaigos. Komisija taip pat užbaigė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Bulgariją, nes ji užbaigė savo verslo registro prijungimą prie Verslo registrų sąveikos sistemos (angl. BRIS).

Skaitmeninės transporto sistemos

Skaitmenizacija gali padidinti transporto saugą, efektyvumą ir tvarumą. Informacinės ir ryšių technologijos teikia naujų galimybių visų rūšių keleiviniam ir kroviniui transportui. Be to, integruojant esamas technologijas į naujas technologijas, gali būti sukurta naujų paslaugų.

Pavyzdžiui, kelių transporto srityje [Europos elektroninės rinkliavos paslaugos direktyva](#) užtikrinama, kad rinkliavos paslaugos būtų sąveikios visuose ES keliuose. Kelių naudotojai gali patogiai sumokėti rinkliavas visoje ES, turėdami tik vieną abonementinę sutartį su vienu paslaugos teikėju ir vieną transporto priemonėje sumontuotą įrangą. Komisija užtikrino direktyvos vykdymą per kelias pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Aviacijos saugos srityje taikomos [duomenų ryšio paslaugos](#) – tai pranešimai tarp orlaivio ir antžeminių darbuotojų, papildantys skrydžių valdyme tradiciškai naudojamą balso ryšį. Komisija užbaigė šioje srityje vykdytas pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš Prancūziją ir Kiprą. Atitiktis suteikia konkrečios naudos visuomenei: kadangi balso ryšio kanalai yra vis labiau perpildyti, duomenų ryšio paslaugos didina pilotų ir skrydžių vadovų ryšio efektyvumą ir taip sudaro sąlygas didinti oro eismo intensyvumą Europoje.

Elektroninės rinkliavos srityje Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Vokietiją](#), [Italiją](#) ir [Suomiją](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė ES taisykles. Šioje srityje ji toliau vykdė kitas pažeidimų nagrinėjimo procedūras prieš [11 valstybių narių](#). Duomenų ryšio paslaugų srityje Komisija perdavė Teisingumo Teismui [Graikijos](#), [Maltos](#) ir [Slovakijos](#) bylas dėl to, kad jos neteikė ir nevaldė šių paslaugų į jų atsakomybės sritį patenkančioje oro erdvėje skrendantiems orlaiviams.

Žmonėms tarnaujanti ekonomika

„Mūsų socialinėje rinkos ekonomikoje kiekvienas skatinamas siekti daugiau, tačiau nepamiršamas ir žmogaus trapumas.“

Pirmininkės U. von der Leyen 2022 m. pranešimas apie Sąjungos padėtį

Žmonės ir įmonės ES gali klestėti tik jei ekonomika jiems tarnauja. Unikali ES socialinės rinkos ekonomika padeda šalių ekonomikai augti ir kartu mažinti skurdą bei nelygybę. Nevisapusiškai įgyvendinant arba netinkamai taikant bendrai sutartas taisykles, mažinamos mūsų šalių ekonomikos galimybės ir atsiranda našta mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Dėl to taip pat silpnėja vartotojų ir darbuotojų teisės. Siekdama kovoti su šiais pavojais, Komisija užtikrina ES teisės aktų vykdymą įvairiose politikos srityse.

Darbo sąlygos

Sąžiningos ir orios darbo sąlygos yra svarbus Europos socialinės rinkos ekonomikos aspektas. ES yra priėmusi būtiniausius visose valstybėse narėse taikomus standartus dėl [darbo laiko](#), [darbo ne visą darbo laiką](#), [darbo pagal terminuotą sutartį](#) ir [darbo per laikinojo įdarbinimo įmones](#). 2022 m. Komisija, siekdama užtikrinti šių taisyklių laikymąsi, ėmėsi įvairių veiksmų. Ji pradėjo [pažeidimų nagrinėjimo bylas prieš 19 valstybių narių](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę laiku neperkėlė [ES taisyklių](#) dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų. Gavusi skundą, Komisija ėmėsi veiksmų prieš [Airiją](#) dėl to, kaip ji užtikrina darbuotojų teisių įgyvendinimą pagal [Europos darbo tarybos direktyvą](#), kuria siekiama užtikrinti, kad visoje ES veikiančioms įmonėms dirbantys darbuotojai turėtų teisę į informaciją ir konsultacijas tarpvalstybiniais klausimais.

Profesinė sauga ir sveikata

Siekdama užtikrinti aukštą darbuotojų apsaugos lygį, ES yra parengusi išsamų profesinės saugos ir sveikatos taisyklių rinkinį. Sudarius sveikas ir saugias darbo sąlygas, darbuotojai gali išlikti sveiki ir našiai dirbti. Komisijos vykdymo užtikrinimo priemonėmis daug dėmesio skirta tam, kad ES darbuotojų sveikatos ir saugos taisyklės būtų laiku perkeltos į nacionalinę teisę. Komisija užbaigė 19 pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, nes valstybės narės atitinkamas direktyvas perkėlė į nacionalinę teisę. Šios taisyklės buvo susijusios su [Kancerogenų ir mutagenų direktyvos](#) atnaujinimu, [penktuoju orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašu](#) ir techniniu direktyvų pritaikymu [asmeninių apsaugos priemonių](#), [biologinių veiksnių](#) ir [medicininio gydymo laivuose](#) srityse.

Kad nacionalinės priemonės būtų sparčiai suderintos su [ketvirtuoju orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašu](#), Komisija tęsė procesą prieš pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“) su 13 valstybių narių. Palaikant šį dialogą, dvi valstybės narės atitiktį direktyvai užtikrino 2022 m. Visos kitos valstybės narės, išskyrus vieną valstybę narę, išipareigojo suderinti savo nacionalinės teisės aktus su ES taisyklėmis. Komisija taip pat pasinaudojo „EU Pilot“ procesu su 15 valstybių narių dėl jų perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitikties atnaujintai [Kancerogenų ir mutagenų direktyvai](#) (Direktyva 2017/2398). Dvi valstybės narės savo taisykles pritaikė, siekdamas užtikrinti jų atitiktį, jau 2022 m. pabaigoje.

Darbo jėgos judumas

[Laisvas darbuotojų judėjimas](#) yra viena iš pagrindinių ES laisvių. Ji apima ne tik teisę dirbti kitoje valstybėje narėje, bet ir teisę ieškoti darbo kitoje valstybėje narėje ir šiuo tikslu toje valstybėje narėje gyventi.

ES piliečiai turi teisę gyventi kitoje valstybėje narėje tris mėnesius, laikydamiesi vienintelio reikalavimo – turėti galiojantį asmens tapatybės dokumentą. Po trijų mėnesių ES šalys privalo leisti ES darbo ieškantiems asmenims pasilikti pagrįstą laikotarpį užsiregistravus užimtumo tarnybose. Tai turėtų suteikti jiems galimybę rasti jų kvalifikaciją atitinkantį darbą ir imtis reikiamų veiksmų darbui pradėti. Tik pasibaigus pagrįstam laikotarpiui šios priimančiosios valstybės narės gali reikalauti, kad darbo ieškantys asmenys įrodytų savo realias galimybes susirasti darbą, jei jie nori likti ilgiau.

Gavusi piliečio skundą, Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Belgiją](#), nes Belgijos teisės aktuose reikalaujama, kad ES darbo ieškantys asmenys įrodytų turį realias galimybes rasti darbą iškart po trijų pirmųjų gyvenimo Belgijoje mėnesių.

Kitu darbo jėgos judumo atveju, į kurį skundų pateikėjai atkreipė Komisijos dėmesį, Komisijai ėmusis pažeidimo nagrinėjimo veiksmų, [Graikija](#) sutiko pakeisti savo teisės aktus, kad ES piliečiai galėtų užimti vadovaujančias pareigas jos parlamente.

Socialinės apsaugos koordinavimas

Siekiant užtikrinti veiksmingą naudojimąsi asmenų judėjimo laisve, nacionalinės valstybių narių socialinės apsaugos sistemos koordinuojamos ES teisės aktais. Taip gali būti lengviau didinamas ES judančių asmenų socialinės apsaugos lygis.

2022 m. birželio 16 d. [Teisingumo Teismas](#) patvirtino Komisijos poziciją pažeidimo nagrinėjimo procedūroje prieš [Austriją](#). Austrija buvo nustačiusi išmokų šeimai indeksavimą, pagal kurį, atsižvelgiant į susijusio vaiko gyvenamąją vietą Europos Sąjungoje, buvo skiriamos skirtingos šių išmokų sumos. Teisingumo Teismas nusprendė, kad šis indeksavimas prieštarauja ES teisei dėl laisvo darbuotojų judėjimo ir socialinės apsaugos sistemų koordinavimo. Tada Austrija ėmėsi veiksmų šiam sprendimui įvykdyti. Komisija taip pat pradėjo panašią pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Vokietiją](#).

Geresnis piliečių ir verslo subjektų informavimas ir pagalba jiems

Atsižvelgiant į Rusijos invazijos į Ukrainą padarinius, 2022 m. buvo kaip niekad svarbu, kad asmenys ir įmonės galėtų toliau naudotis bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis. Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas yra greičiausias būdas šalinti laisvo judėjimo kliūtis. Bendrosios rinkos valdymo priemonėmis, tokiomis kaip portalas „[Jūsų Europa](#)“, tarnyba „[Jūsų Europos patarėjas](#)“ ir tinklas [SOLVIT](#), piliečiams ir verslo subjektams teikiama aiški informacija, pagalba ir problemų sprendimai.

Jos suteikia tiek asmenims, tiek verslo subjektams galimybių visapusiškai naudotis ES teisėmis bendrojoje rinkoje. Be to, naudojantis šių priemonių duomenimis, lengviau nustatyti ir šalinti esamas problemas. 2022 m. tinklas SOLVIT padėjo spręsti problemas daugiau kaip 2 400 piliečių ir verslo subjektų. Su tarnyba „Jūsų Europos patarėjas“ piliečiai ir verslo subjektai savo teisių bendrojoje rinkoje klausimais konsultavosi beveik 28 000 kartų.

Geresnis profesijų reglamentavimas ir kvalifikacijų pripažinimas

[Proporcingumo patikros direktyva](#) valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad bet kokie jų nustatomi arba keičiami reikalavimai profesijoms būtų būtini ir subalansuoti. Dėl naštų sukuriančių nacionalinių taisyklių kvalifikuotiems kandidatams sunkiau imtis įvairios profesinės veiklos ir ją vykdyti. Siekdama užtikrinti, kad taisyklės į nacionalinę teisę būtų perkeltos iki galo ir tinkamai, Komisija penkių valstybių narių atžvilgiu priėmė sprendimus dėl pažeidimų.

[Direktyva dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo](#) specialistams sudaromos palankesnės sąlygos teikti paslaugas Europoje ir kartu užtikrinama geresnė vartotojų bei piliečių apsauga. Komisija ryžtingai ėmėsi veiksmų prieš valstybes nares, kuriose direktyvos pažeidimas tęsėsi ir prireikus jų bylas perdavė Teisingumo Teismui. Ji galėjo užbaigti bylas prieš Italiją, Austriją ir Švediją, kuriose dabar specialistai

šiais pranašumais gali naudotis visapusiškai.

Komisija nusprendė perduoti Teisingumo Teismui [Belgijos](#) bylą dėl Proporcingumo patikros direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę, o procedūras prieš Kiprą ir Latviją užbaigė. Tačiau Komisija nusprendė pradėti procedūras prieš [Kiprą](#), [Ispaniją](#) ir [Latviją](#) dėl netinkamo šių taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę.

Komisija perdavė Teisingumo Teismui su profesinių kvalifikacijų pripažinimu susijusias [Portugalijos](#) ir [Slovakijos](#) bylas. Pirmojoje iš šių dviejų bylų sprendžiami skunde nurodyti klausimai. Komisija taip pat pradėjo bylas prieš [Belgiją](#), [Graikiją](#) ir [Maltą](#) dėl netinkamo šių taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę.

Neleidžiama bankrotuoti gyvybingoms įmonėms

[Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyva](#) siekiama užkirsti kelią ankstyvam bankrotui ir sukurti palankią aplinką nemokioms įmonėms, kad jos galėtų atsigauti. Ja finansinių sunkumų patiriančioms gyvybingoms įmonėms sudaromos sąlygos anksti restruktūrizuotis. Naujosiomis taisyklėmis taip pat didinamas nemokumo procedūrų efektyvumas ir skatinama naudoti elektronines ryšio priemones. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [10 valstybių narių](#) dėl direktyvos neperkėlimo į nacionalinę teisę.

Finansinės paslaugos

Finansinės paslaugos yra labai svarbus bendrosios rinkos aspektas. ES taisyklėmis užtikrinama, kad finansų tarpininkai ir finansų rinkos būtų tinkamai reguliuojami ir prižiūrimi, siekiant užtikrinti stabilumą, konkurencingumą ir skaidrumą. Jos taikomos pagrindiniams finansų rinkų dalyviams, pvz., bankams, draudikams, investicinėms įmonėms, turto valdytojams ir kitiems finansų tarpininkams.

Neseniai atnaujintomis ES taisyklėmis siekiama užtikrinti, kad šie finansų tarpininkai būtų dar atsparesni ir geriau prižiūrimi, todėl galėtų geriau šalinti tokių krizių, kaip pandemija arba karas Ukrainoje, padarinius. Taisyklėmis taip pat siekiama remti ekonomikos augimą, kartu mažinant aplinkai kenkiančius veiksnius ir atsižvelgiant į socialinį aspektą. Valstybėms narėms į nacionalinę teisę iki galo perkėlus įvairias šios srities direktyvas Komisija užbaigė 26 pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Komisija pradėjo 37 pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš valstybes nares, kurios iki galo neperkėlė įvairių su finansų tarpininkais susijusių direktyvų, konkrečiai dėl:

- [kapitalo rinkų atsigavimo](#),
- [finansinių priemonių ir investicinių fondų tvarumo aspektu](#),
- [kolektyvinio investavimo įmonių pagrindinės informacijos dokumentu](#).

Komisija [toliau vykdė dar devynias pažeidimo nagrinėjimo procedūras](#), susijusias su ES taisyklėmis dėl [dėl fondų investicinių vienetų ar akcijų platinimo tarpvalstybinių mastu](#), [sutelktinio finansavimo platformų](#) ir [audity](#).

Mažmeniniai mokėjimai

Mažmeniniai mokėjimai Europos ekonomikai yra labai svarbūs. Sklandžiam įvairių sektorių, įskaitant mažmeninės prekybos, verslo mokėjimų verslui, mokėjimų už viešąsias paslaugas bei nuomą ir panašius sektorius, veikimui, labai svarbu užtikrinti veiksmingas mažmeninių mokėjimų sistemas. [Persvarstyta Mokėjimo paslaugų direktyva](#) (PSD2) ir [SEPA reglamentas](#) yra du iš ES teisės aktų, kuriais nustatomos mažmeninių mokėjimų sistemų taisyklės.

Komisija dalyvavo procese prieš pradėdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“) su 20 valstybių narių dėl to, kaip jos į savo nacionalinę teisę perkėlė PSD2. Ji taip pat toliau dėjo vykdyti užtikrinimo pastangas valstybėse narėse, siekdama kovoti su [diskriminacija dėl IBAN](#): ši diskriminacija vyksta, kai, pažeidžiant SEPA reglamentą, nesuteikiama galimybė kitose valstybėse narėse esančių sąskaitų naudoti tiesioginiam debetui nustatyti arba nacionalinių mokėjimų paslaugoms skirtoms lėšoms pervesti.

Prižiūrima, kaip nacionalinės valdžios institucijos taiko ES finansinių paslaugų taisykles

Pagal ES teisę [Europos priežiūros institucijos](#) (EPI) įgaliojamos tirti galimus jų priežiūros srityje veikiančių nacionalinių valdžios institucijų daromus ES teisės pažeidimus arba netaikymą. Jei per tyrimus paaiškėja, kad nacionalinė valdžios institucija tinkamai nevykdė priežiūros funkcijos, atitinkama EPI gali pateikti rekomendacijas, kaip pašalinti jos nustatytus trūkumus. Komisija stebi veiksmus, kurių nacionalinė priežiūros institucija imasi siekdama pašalinti šiuos trūkumus, o jei EPI rekomendacijų nesilaikoma, gali pateikti nuomones. 2022 m. Komisija priėmė [oficialią nuomonę](#), kurioje reikalaujama, kad Slovakijos draudimo priežiūros institucija visapusiškai vykdytų jai pagal ES veikiančioms draudimo ir perdraudimo bendrovėms taikomą ES rizikos ribojimo režimą ([Mokymas II](#)) tenkančias pareigas. Šioje nuomonėje atsižvelgiama į [tais pačiais metais Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos](#) pateiktą rekomendaciją.

Pinigų plovimas ir terorizmo finansavimas

Kovojant su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu padedama užtikrinti saugumą ir apsaugoti tarptautinės finansų sistemos vientisumą. Todėl veiksmingas ES kovos su pinigų plovimu taisyklių įgyvendinimas tebėra esminis Komisijos vykdyto užtikrinimo politikos aspektas.

Būtina sąlyga kovojant su piktnaudžiavimu įmonėmis, kuriomis prisidengiama plaunant pinigus – skaidrumo didinimas. Todėl valstybės narės turi užtikrinti, kad informacija apie realius šių įmonių savininkus – tikruosius savininkus – būtų saugoma centriniame registre. Tikslios informacijos atskleidimo tvarka, pagal kurią skaidriai nurodoma tikroji įmonių nuosavybė ir

kontrolės struktūra, didina investuotojų ir plačiosios visuomenės pasitikėjimą finansų rinkomis.

Siekdama užtikrinti ES taisyklių dėl tikrosios nuosavybės registracijos laikymąsi, Komisija su visomis valstybėmis narėmis pradėjo procesą prieš pradant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą („EU Pilot“). Ji taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Ispaniją](#), [Italiją](#) ir [Latviją](#) dėl tikrosios nuosavybės registru taisyklių neperkėlimo į nacionalinę teisę, neatitikties arba prasto taikymo. Tačiau Komisija galėjo užbaigti 11 pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, nes atitinkamos valstybės narės į nacionalinę teisę iki galo perkėlė [5-gią kovos su pinigų plovimu direktyvą](#), įskaitant taisykles dėl tikrosios nuosavybės registru.

[ES taisyklėmis](#) kriminalizuojamas pinigų plovimas, kai jis vykdomas tyčia ir žinant, kad atitinkamas turtas gautas iš nusikalstamos veiklos. Jomis lengvinamas ES šalių policijos ir teisminis bendradarbiavimas, o nusikaltėliams neleidžiama pasinaudoti mažiau griežtų teisės sistemų pranašumais. Komisija užtikrino šių taisyklių laikymąsi, toliau vykdydama bylą prieš [Belgiją](#) ir pradėdama bylas prieš [Lietuvą](#), [Latviją](#), [Malta](#) ir [Portugaliją](#) dėl šių taisyklių neperkėlimo į nacionalinę teisę.

Judumas ir transportas

ES kelių transporto sektoriui skirtomis [naujomis taisyklėmis](#) užtikrinama pusiausvyra tarp vairuotojų socialinės apsaugos ir operatorių laisvės teikti tarpvalstybines transporto paslaugas. ES teisės aktais dėl [vairuotojų komandiravimo](#) reglamentuojamos situacijos, kuriose darbdavys savo vairuotojus laikinai išsiunčia teikti paslaugą kitoje valstybėje narėje. Šiomis taisyklėmis užtikrinama, kad komandiruoti vairuotojai jų komandiravimo laikotarpiu gautų priimančiojoje valstybėje narėje mokamą atlyginimą. Jomis taip pat suderinamos visoje ES taikomos tikrinimo priemonės.

Kadangi kai kurios valstybės narės šių taisyklių į nacionalinę teisę vis dar nebuvo perkėlusios, Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [aštuonias valstybes nares](#), kad komandiruoti vairuotojai galėtų kuo greičiau pasinaudoti šiomis taisyklėmis teikiamais pranašumais. Komisija taip pat toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Graikiją](#) dėl ES [patikrinimų keliuose](#) taisyklių nesilaikymo ir prieš [Daniją](#) dėl keleivių vežimui miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais taikomų [kabotažo taisyklių](#) nesilaikymo.

Jūrų transporto srityje Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Portugaliją](#) dėl netinkamo su [laivų įrenginiais](#) susijusių ES saugos ir aplinkos srities taisyklių taikymo. Be to, gavusi su laisvu darbuotojų judėjimu ir laisve teikti paslaugas jūrų sektoriuje susijusį skundą, Komisija paragino [Malta](#) tinkamai taikyti ES teisės aktus jos uostų darbuotojams taikomai tvarkai.

Vidaus vandenių transportas yra konkurencinga alternatyva kelių ir geležinkelių transportui. Jis taip pat padeda mažinti eismą perkrautuose tankiai gyvenamų regionų kelių tinkluose. Komisija užtikrino šios srities ES taisyklių laikymąsi, toliau vykdydama pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Čekiją](#), [Ispaniją](#), [Liuksemburgą](#), [Lenkiją](#), [Portugaliją](#) ir [Slovėniją](#) dėl ES [vidaus vandenių laivybos srities profesinių kvalifikacijų](#) pripažinimo taisyklių neperkėlimo į

nacionalinę teisę. Šiomis taisyklėmis nustatoma standartizuota asmenų, eksploatuojančių plaukiojančiąsias priemones vidaus vandenių keliuose, kvalifikacijų patvirtinimo ir pripažinimo sistema, pagal kurią pažymėjimų turėtojai priemonės gali eksploatuoti visoje ES.

Komisija taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Vokietiją](#), [Kroatiją](#), [Vengriją](#) ir [Austriją](#) dėl to, kad jos neveikė remdamosi ES pozicija Dunojaus komisijoje. Ši tarptautinė organizacija užsiima su laivybos tvarka Dunojaus upėje susijusiais reikalais. Šios keturios valstybės narės balsavo klausimais, kuriais ES turi išimtinę išorės kompetenciją, be iš anksto nustatytos ES pozicijos, o tai prieštarauja ES sutartyse įtvirtintam lojalus bendradarbiavimo principui.

Tiesioginis apmokestinimas

Bendrajai rinkai užtikrinama, kad piliečiai ir verslo subjektai galėtų laisvai judėti, vykdyti veiklą ir investuoti už savo šalies ribų. Vis dėlto, kadangi nacionalinės tiesioginio apmokestinimo taisyklės yra nesuderintos, o valstybių narių mokesčių sistemos skiriasi, išlieka agresyvaus mokesčių planavimo ir vengimo galimybių. Siekdamas išvengti dėl tokios praktikos atsirandančio netyčinio

neapmokestinimo, valstybės narės pagal ES direktyvas glaudžiai bendradarbiauja ir derina nacionalines taisykles.

Viena iš pagrindinių šios srities direktyvų, tiesiogiai veikiančių bendrosios rinkos veikimą, yra [Direktyva dėl kovos su mokesčių vengimo praktika taisyklių](#). 2022 m. Komisija sėkmingai užtikrino, kad šių taisyklių būtų laikomasi, visų pirma, kad jos būtų iki galo perkeltos į Bulgarijos, Čekijos, Vokietijos, Airijos ir Ispanijos nacionalinę

teisę. Komisija taip pat užtikrino, kad tinkamai šias taisykles į nacionalinę teisę perkeltų ir Bulgarija bei Kipras. Šios valstybės savo nacionalinės teisės aktus suderino reaguodamos į pažeidimo nagrinėjimo procedūras.

Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų prieš [Graikiją ir Ispaniją](#) dėl to, kad jos į savo nacionalinę teisę neperkėlė direktyvos nuostatos dėl atvirkštinių pasinaudojimo šalių mokesstinės tvarkos neatitikimais atvejų. Šios taisyklės neleidžia mokesčių mokėtojams pasinaudoti mokesčių sistemų skirtumais, kad mokėtų mažesnius mokesčius arba jų visai nemokėtų, ir užkerta kelią mokesčių bazės erozijai.

Kelios kitos valstybės narės, reaguodamos į Komisijos vykdymo užtikrinimo veiklą, suderino savo nacionalinės teisės aktus su ES tiesioginio apmokestinimo taisyklėmis: Belgija panaikino diskriminacinį iš užsienyje esančio turto gaunamų pajamų apskaičiavimą, Ispanija panaikino diskriminacinį ne pelno organizacijų nerezidenčių ir jų rėmėjų bei paramos teikėjų apmokestinimą, o Graikija pašalino apmokestinimo tvarkos skirtumus, grindžiamus vietos (valstybės), kurioje laikomas paveldėtas turtas arba investicijos, kriterijumi.

Atsižvelgdama į kelis iš piliečių gautus skundus, Komisija ėmėsi vykdymo užtikrinimo veiksmų prieš [Vokietiją](#), kad, siekiant išvengti diskriminacijos, jos išmokų pasienio darbuotojams apskaičiavimo taisyklės būtų suderintos su ES teise. Šiomis taisyklėmis Vokietijoje įdarbintiems, bet kaimyninėje šalyje gyvenantiems darbuotojams darbo bei ligos išmokų ir bedarbio pašalpų atžvilgiu būdavo sudaromos nepalankesnės sąlygos ir taip pažeidžiamos [ES taisyklės dėl laisvo darbuotojų judėjimo](#).

Komisija išsprendė bylą prieš [Ispaniją](#) dėl neproporcingų sankcijų taikymo Ispanijos mokesčių mokėtojams už tai, kad jie nepateikė užsienyje turimo turto deklaracijos, nes neužpildė internetinės formos („Modelo 720“). Teisingumo Teismui patvirtinus Komisijos poziciją Ispanija iš dalies pakeitė savo nacionalinės teisės aktus taip, kad jie atitiktų laisvo kapitalo judėjimo principą. Šis atvejis taip pat buvo nagrinėjamas Europos Parlamentui pateiktoje peticijoje.

Netiesioginis apmokestinimas

ES taisyklėmis dėl PVM ir akcizų siekiama užtikrinti, kad įmonės vienoje ES šalyje neįgytų nesąžiningos mokesstinės naudos, palyginti su įmonėmis kitose ES šalyse. Taip jomis padedama išvengti konkurencijos iškreipimų bendrojoje rinkoje. Siekiant apsaugoti laisvą prekių judėjimą, ES teisės aktais užtikrinama, kad su automobiliais susiję mokesčiai nebūtų diskriminaciniai kitose ES šalyse pirktų automobilių atžvilgiu.

Komisija perdavė Teisingumo Teismui [Maltos](#) bylą dėl to, kad ji į Maltą iš kitų ES šalių po 2009 m. sausio 1 d. įvežtiems naudotiems automobiliams taikė didesnę, registracijos mokestį, nei mokestis, mokamas už panašius automobilius, kurie Maltoje jau buvo įregistruoti iki tos datos.

2022 m. Komisija itin atidžiai stebėjo valstybių narių pastangas įgyvendinant [bendrą sistemą, skirtą akcizais apmokestinamiems produktams](#), pvz., alkoholiui, tabakui ir energijai. Šiomis taisyklėmis didinama akcizais apmokestinamų produktų judėjimo bendrojoje rinkoje laisvė, nes supaprastinamas akcizais apmokestinamų produktų eksportas bei importas ir prekybininkų tarpusavio sąveika. Jomis taip pat užtikrinama, kad būtų renkami tinkami mokesčiai.

Komisija taip pat stebėjo, kaip įgyvendinamos nuo 2022 m. sausio 1 d. taikomos [persvarstytos taisyklės dėl akcizų už alkoholį](#). Šiomis taisyklėmis nustatoma bendra sertifikavimo sistema, skirta smulkiesiems gamintojams, kad jiems visoje ES būtų lengviau pasinaudoti mažais akcizo tarifais.

Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 16 valstybių narių ir ėmėsi tolesnių veiksmų procedūrose prieš [Belgiją](#), [Graikiją](#), [Latviją](#), [Liuksemburgą](#) ir [Portugaliją](#) dėl nepranešimo apie nacionalines priemones, kuriomis būtų buvusi iki galo perkelta persvarstyta bendra akcizais apmokestinamiems produktams skirta sistema. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 11 valstybių narių ir toliau vykdė bylą prieš [Portugaliją](#) dėl neužtikrinimo, kad persvarstytos akcizų už alkoholį taisyklės būtų iki galo perkeltos į nacionalinę teisę.

Komisija taip pat stebėjo, kaip valstybės narės įgyvendino [laikinąjį neapmokestinimą PVM, reaguojant į COVID-19 pandemiją](#). Per patį pandemijos įkarštį pagal šias taisykles Komisijai ir ES agentūroms buvo leidžiama importuoti ir pirkti prekes bei paslaugas be PVM, siekiant jas nemokamai platinti valstybės narėms. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš aštuonias valstybes nares ir toliau vykdė procedūrą prieš [Kiprą](#) dėl to, kad šios taisyklės buvo ne iki galo perkeltos į nacionalinę teisę.

Komisijos vykdymo užtikrinimo veikla toliau buvo kreipiama į nacionalines fiskalines priemones, kuriomis iškraipoma konkurencija bendrojoje rinkoje. Komisija toliau vykdė procedūrą dėl netinkamo [Graikijos](#) tam tikrų Graikijos universaliųjų paslaugų teikėjo teikiamų komercinių pašto

paslaugų atleidimo nuo PVM. Ji galėjo užbaigti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Vokietiją, nes dabar Vokietijos teisės aktuose ūkininkams tinkamai taikoma vienodo tarifo PVM sistema ir taip pašalinti konkurencijos iškreipimai.

Siekiant kovoti su sukčiavimu mokesčiais, [administracinio bendradarbiavimo taisyklėmis](#) valstybės narės nuo 2020 m. sausio 1 d. įpareigojamos sudaryti kitoms valstybėms narėms sąlygas, naudojantis Europos

transporto priemonių ir vairuotojo pažymėjimų informacinė sistema (EUCARIS), susipažinti su informacija apie transporto priemonių registraciją. Po sėkmingų „EU Pilot“ dialogų Komisija užtikrino, kad Kipras, Danija, Airija, Prancūzija, Malta ir Slovėnija imtųsi veiksmų, siekdamas tinkamai sukurti IT platformą, kurioje valdžios institucijos galėtų keistis informacija apie transporto priemones. Dėl vienos valstybės narės „EU Pilot“ procesas tebevyksta.

Muitinė

ES muitinės kodeksu nustatomas prie šiuolaikinių prekybos modelių ir ryšio priemonių pritaikytas ES muitų teritorijoje taikomų muitinės taisyklių ir procedūrų teisinis pagrindas.

Siekdama užtikrinti kodekso laikymąsi, Komisija tyrė prekių mažesnės vertės nurodymą, valstybėse narėse taikomas muitinės IT sistemas ir valstybėse narėse taikomus nacionalinius muitams lygiaverčio poveikio mokesčius. Be to, Komisija visose valstybėse narėse toliau tyrė, kaip jos įgyvendina [vieno langelio principu grindžiamą importo sistemą](#) – elektroninį portalą, kuriuo naudodamasi įmonės, vykdydamos nuotolinę prekybą importuojamomis prekėmis, gali vykdyti e. prekybą taikomo PVM prievoles.

Pagal kodeksą taikomų sankcijų klausimu Komisija baigė rengti muitų teisės aktų pažeidimų ir sankcijų valstybėse narėse vertinimo [ataskaitą](#). Į šią ataskaitą bus atsižvelgiama vykdant būsimą ES muitų sąjungos reformą.

Konkurencija

ES konkurencijos politika siekiama užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas, kuriomis įmonės būtų skatinamos palankiausiomis sąlygomis kurti inovacijas ir siūlyti kokybiškas prekes bei paslaugas. Šios politikos vykdymą užtikrina nacionalinės konkurencijos institucijos kartu su Komisija.

Šiame procese svarbu įgyvendinti [EKT+ direktyva](#), nes ja didinami nacionalinių konkurencijos institucijų įgaliojimai ir veiksmingumas. Komisija tęsė direktyvos vykdymo užtikrinimą, toliau vykdydama pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Estiją](#), [Liuksemburgą](#), [Lenkiją](#) ir [Slovėniją](#) dėl nevisiško šių taisyklių įgyvendinimo.

Europinės gyvensenos ir demokratijos propagavimas

„Šiandien matome, kad dėl savo demokratijos turime kovoti. Kiekvieną dieną. Turime apsaugoti ją ne tik nuo išorės grėsmių, bet ir nuo iš vidaus ardančių ydų. Mano kadencijos Komisijos pareiga ir kilniausias vaidmuo – ginti teisinę valstybę.“

Pirmininkės U. von der Leyen 2022 m. pranešimas apie Sąjungos padėtį

Norint kurti stipresnę, žalesnę ir sveikesnę Europą ateinančiai kartai, reikia tokios Europos, kuri kovotų už savo vertybes ir apgintų savo demokratiją. Užtikrindama, kad ES būtų naudinga gyventojams, įmonėms ir mūsų aplinkai, ji pasitelkia teisę – vertingiausią savo turtą. Todėl Komisija 2022 m. dar kartą parodė esanti pasiryžusi ginti teisinę valstybę, mūsų vertybes ir pagrindines teises visoje ES.

Teisinė valstybė

Siekdama apsaugoti ir skatinti teisinę valstybę Europos Sąjungoje, Komisija naudoja visomis turimomis [priemonėmis](#). Viena iš veiksmingų priemonių yra metinis [teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos](#) ciklas.

Šioje metinėje ataskaitoje aptariamos visos valstybės narės, o jos tikslas – skatinti taikyti teisinės valstybės principą ir neleisti atsirasti problemoms arba joms didėti. 2022 m. Komisija valstybėms narėms pirmą kartą pateikė [konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas](#) dėl teisinės valstybės principo taikymo. Rimtas teisinės valstybės principo laikymosi problemas Komisija sprendė pažeidimo nagrinėjimo procedūromis, kurios pirmiausia buvo susijusios su teisminių institucijų nepriklausomumu arba pagrindiniais ES teisės principais.

ES teisinės valstybės priemonių rinkinį taip pat sudaro [Sąlygu reglamentas](#), kuriuo ES biudžetas apsaugomas nuo teisinės valstybės principo pažeidimų valstybėse narėse poveikio. 2022 m. Komisija visapusiškai naudoja šiuo reglamentu. 2022 m. gruodžio 15 d., remdamasi Komisijos pasiūlymu pagal Sąlygų reglamentą, [Taryba](#) ėmėsi priemonių apsaugoti ES biudžetą nuo teisinės valstybės principo pažeidimų Vengrijoje.

Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš [Lenkiją](#) dėl Lenkijos Konstitucinio Teismo ir šio teismo praktikos. Komisija laikėsi nuomonės, kad šio teismo sprendimais buvo pažeistos ES sutarties nuostatos, kad jie buvo nesuderinami su bendraisiais ES teisės autonomijos, viršenybės, veiksmingumo, vienodo taikymo principais ir privalomu Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų poveikiu.

Kitoje byloje prieš Lenkiją Komisija 2022 m. toliau reikalavo už kiekvieną dieną mokėti baudas, kurias buvo [nurodžiusi](#) sumokėti Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja. Per šią [pažeidimo nagrinėjimo procedūrą](#) Komisija prašė nustatyti laikinas apsaugos priemones, siekiant skubiai apsaugoti Lenkijos teisėjų nepriklausomumą.

Apie ES teisės pažeidimus pranešančių asmenų apsauga

Pranešėjai padeda užkirsti kelią žalai ir nustatyti grėsmes arba žalą viešajam interesui. Jie skatina pagrindines teisinės valstybės ir demokratijos vertybes ir teisę į saviraiškos laisvę. [ES taisyklėmis](#) jie apsaugomi nuo atsakomųjų veiksmų dėl pranešimo apie ES teisės pažeidimus. Jomis taip pat reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų veiksmingus konfidencialaus pranešimo apie šiuos pažeidimus kanalus.

2022 m. Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš 26 valstybes nares, nes jos laiku neperkėlė šių taisyklių į nacionalinę teisę arba pavėlino jų įsigaliojimą. Komisija ėmėsi tolesnių veiksmų procedūroje prieš 19 [valstybių narių](#), kuriose pažeidimas išliko.

Kova su diskriminacija, rasizmu ir ksenofobija

[ES taisyklėse](#) nurodyta, kad rasizmo ir ksenofobijos aktai baudžiami veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasomomis baudžiamosiomis sankcijomis. 2022 m. Komisija toliau stengėsi užtikrinti šių taisyklių laikymąsi. Pavyzdžiui, Lietuva peržiūrėjo savo baudžiamąjį kodeksą ir pašalino su neapykantos kalbos kriminalizavimu ir neapykantos nusikaltimais susijusius trūkumus. Komisija taip pat ėmėsi veiksmų, siekdama apsaugoti nuo diskriminacijos LGBTIQ asmenis.

Komisija perdavė Teisingumo Teismui [Vengrijos](#) bylą dėl nacionalinių taisyklių, kuriomis asmenys diskriminuojami dėl seksualinės orientacijos arba lytinės tapatybės. Pagal Vengrijos įstatymą nepilnamečiams draudžiama arba ribojama prieiga prie turinio, kuriuo „skatinamas arba vaizduojamas“, kaip juos nurodoma, „nukrypimas nuo tapatybės, atitinkančios gimimo metu užfiksuotą lytį, lyties keitimas ar homoseksualumas“. Komisija laikėsi nuomonės, kad šis įstatymas pažeidžia kelias ES taisykles, tiek bendrosios rinkos taisykles, tiek pagrindines asmenų teises, ypač LGBTIQ asmenų teises, taip pat bendrąsias vertybes, kurios sudaro ES pagrindą.

Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimas

Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [19 valstybių narių](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė [Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyvą](#). Šia direktyva siekiama užtikrinti lygias galimybes dalyvauti darbo rinkoje, sudarant palankesnes sąlygas priežiūros pareigų turintiems darbuotojams derinti profesinį bei šeiminių gyvenimą ir skatinant tėvus dalytis priežiūros pareigas po lygiai.

Asmens duomenų apsauga

Asmens duomenų apsauga yra pagrindinė ES piliečių teisė. Ji įtvirtinta ES pagrindinių teisių chartijoje. Komisija pirmiausia vertino, ar nacionalinės teisės aktai atitinka susijusius ES teisės aktus, būtent [Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą \(BDAR\)](#) ir [Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvą](#), o prireikus toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras. Komisija paskelbė savo [pirmąją ataskaitą](#) dėl Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvos taikymo ir veikimo.

Kadangi nacionalinės duomenų apsaugos institucijos atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi valstybėse narėse, Komisija rėmė jų nepriklausomumą ir stengėsi užtikrinti, kad joms būtų suteikti tinkami įgaliojimai imtis taisomųjų veiksmų. Komisija taip pat [pranešė](#) apie tai, kaip duomenų apsaugos [taisykles](#) taiko ES institucijos ir agentūros.

Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Slovėniją](#) dėl to, kad ji neatnaujino savo duomenų apsaugos sistemos ir savo duomenų apsaugos institucijai nesuteikė pakankamai įgaliojimų imtis taisomųjų veiksmų. Ji pradėjo pažeidimo nagrinėjimo bylas prieš [Suomiją](#) ir [Švediją](#) dėl to, kad nėra galimybės veiksmingai teismine tvarka apskųsti jų duomenų apsaugos institucijų neveikimą. Komisija taip pat pradėjo pažeidimo nagrinėjimo bylas prieš [Vokietiją](#) dėl to, kad ji į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė Teisėsaugos direktyvą ir netinkamai perkėlė taisykles dėl duomenų apsaugos institucijų įgaliojimų imtis taisomųjų veiksmų. Ji pradėjo bylą prieš [Graikiją](#) dėl to, kad ji netinkamai perkėlė į nacionalinę teisę Teisėsaugos direktyvos nuostatas dėl asmens duomenų tvarkymo apimtys ir teisėtumo.

ES pilietybės apsauga

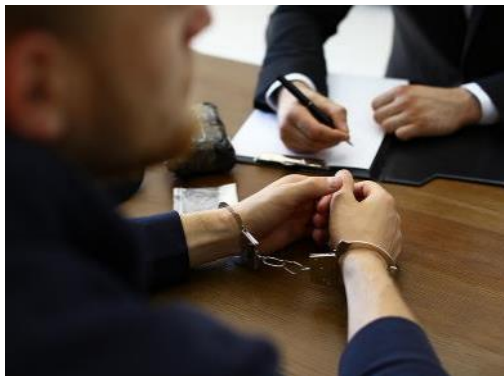
ES pilietybė ir ja suteikiamos teisės sudaro ES pagrindą. Kiekvienas ES valstybės narės pilietybė turintis asmuo kartu yra ir ES pilietis. Šia pilietybe automatiškai suteikiama laisvo judėjimo teisė, prieiga prie bendrosios rinkos ir teisė balsuoti bei būti išrinktam per Europos ir vietos rinkimus. Todėl kiekvienos valstybės narės nacionalinės teisės aktais reglamentuojamos pilietybės igijimo ir praradimo sąlygos turi atitikti ES teisę.

Komisija nusprendė perduoti Teisingumo Teismui [Maltos](#) bylą dėl jos pilietybės suteikimo investuotojams programos. Pagal šią programą, vadinamąją auksinio paso programą, Maltos pilietybė, o kartu ir ES pilietybė sistemingai suteikiama už iš anksto nustatytus mokėjimus ir investicijas, nesant tikro ryšio su Malta.

Teisminis bendradarbiavimas ir asmens teisės baudžiamosiose bylose

[Europos arešto orderis](#) yra svarbiausia ES teismo bendradarbiavimo priemonė. Juo siekiama užtikrinti, kad atvirų sienų ir laisvo judėjimo Europos Sąjungoje neišnaudotų teisingumo siekiantys išvengti asmenys. Todėl 2022 m. Komisija ėmėsi labai svarbių veiksnių užtikrinti jo taisyklių laikymąsi, pradėdama pažeidimų nagrinėjimo bylas prieš [Bulgariją](#), [Liuksemburgą](#), [Rumuniją](#) ir [Slovėniją](#) dėl netinkamo [Pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio](#) perkėlimo į nacionalinę teisę.

Valstybių narių teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose grindžiamas nuosprendžių ir teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas [dviejuose sprendimuose](#) patvirtino, kad Airija į nacionalinę teisę

neperkėlė ES taisyklių dėl [laisvės atėmimo bausmių](#), [laisvės atėmimo](#) ir [kardomųjų priemonių kaip alternatyvos kardomajam kalinimui](#).

Baudžiamosiose bylose įtariamų ir kaltinamų asmenų srityje Komisija toliau užtikrino [ES procesinių teisių direktyvų](#) vykdymą: ji perėjo į antrąjį etapą procedūroje prieš [Airiją](#) ir [Portugaliją](#) dėl netinkamo [taisyklių](#) dėl teisės į informaciją perkėlimo į nacionalinę teisę ir prieš [Estiją](#), [Lenkiją](#) bei [Suomiją](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė [taisykles](#) dėl nekaltumo prezumpcijos.

Komisija toliau stebėjo [Direktyvos dėl kovos su ES finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu](#) įgyvendinimą. Ji priėmė [antrąją įgyvendinimo ataskaitą](#) ir pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš devynias [valstybes nares](#), nes jų nacionalinės teisės aktai nederėjo su šia direktyva.

Saugumas

2022 m. Komisija toliau įgyvendino [ES saugumo sąjungos strategiją](#), siekdama užtikrinti saugą, klestėjimą ir gerovę visiems ES gyventojams. Saugumas taip pat yra vienas iš pagrindinių mūsų visuomenės, ekonomikos ir demokratijos principų.

ES šaunamųjų ginklų teisės aktais nustatyti bendri minimalūs civilinių šaunamųjų ginklų įsigijimo, laikymo ir komercinio keitimosi jais standartai, siekiant sudaryti sąlygas tarpvalstybiniam šių ginklų judėjimui. Taip padedama kovoti su grėsme, kad šaunamieji ginklai gali patekti į teroristų rankas.

Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Bulgariją](#), [Graikiją](#), [Airiją](#), [Liuksemburgą](#) ir [Švediją](#) dėl to, kad šios šalys į nacionalinę teisę ne iki galo perkėlė įvairias ES taisykles dėl [šaunamųjų ginklų ženklavimo](#) arba [dujinių ir signalinių ginklų techninių specifikacijų](#). Komisija perdavė Teisingumo Teismui bylą dėl [Švedijos](#), nes ji į nacionalinę teisę neperkėlė [ES taisyklių](#) dėl šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo

Komisija ėmėsi tolesnių priemonių, siekdama užtikrinti tinkamą su [narkotikais](#) susijusių taisyklių laikymąsi: ji pradėjo pažeidimų nagrinėjimo bylas prieš Belgiją, Bulgariją, Airiją, Kiprą, Lenkiją ir Rumuniją dėl to, kad šios šalys į nacionalinę teisę neperkėlė [tam tikrų](#) narkotikų [apibrėžčių](#), ypač

susijusių su tam tikrų naujų psichoaktyviųjų medžiagų įtraukimu. Ji taip pat ėmėsi tolesnių veiksmų byloje prieš [Airiją](#). Vėliau susijusios šalys visose šiose bylose pažeidimus pašalino.

Komisija taip pat užtikrino ES taisyklių dėl tam tikrų sunkių nusikalstamų veikų ir [finansinių tyrimų](#) laikymąsi. Ji toliau vykdė procedūras prieš [Kroatiją](#), [Airiją](#) ir [Suomiją](#) dėl to, kad jos į nacionalinę teisę neperkėlė [taisyklių](#), kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos naudotis finansine ir kita informacija tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais.

Komisija toliau skatino saugumą skaitmeniniame amžiuje. Šiuo tikslu Komisija toliau vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Belgiją](#), [Bulgariją](#), [Čekiją](#), [Graikiją](#), [Ispaniją](#) ir [Liuksemburgą](#) dėl Kovos su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimo [direktyvos](#) neperkėlimo į nacionalinę teisę.

Kova su [seksualine prievarta prieš vaikus](#) yra vienas iš Komisijos prioritetų. Su ja kovodama, Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš [Airiją](#), [Ispaniją](#), [Italiją](#) ir [Portugaliją](#), susijusias su [Direktyva](#) dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija. Konkrečiai šios valstybės narės į nacionalinę teisę netinkamai perkėlė tam tikras direktyvos nuostatas dėl tam tikrų nusikalstamų veikų apibrėžties, prevencijos ir pagalbos nukentėjusiesiems.

Migracija ir prieglobstis

Komisija parengė [naują migracijos ir prieglobsčio pakta](#), siekdama užtikrinti teisingesnę, efektyvesnę ir tvaresnę migracijos ir prieglobsčio procesą Europos Sąjungoje, o dabar jis aptariamas su kitomis teisėkūros institucijomis. Apskritai ES [migracijos politika](#) apima sienų valdymą, vizų politiką, neteisėtą migraciją, prieglobstį ir teisėtą migraciją. Labai didelę reikšmę šios politikos sėkmei turi nuoseklus ir veiksmingas įgyvendinimas, visapusiškai laikantis asmenų pagrindinių teisių.

Komisija toliau stebėjo, kaip taikomi dabartiniai teisės aktai, ir ėmėsi oficialių veiksmų prieš [Belgiją](#), [Vokietiją](#), [Graikiją](#) ir [Ispaniją](#) dėl netinkamo [Gražinimo direktyvos](#) įgyvendinimo, o prieš [Italiją](#) ir [Malta](#) – dėl to, kad jos netinkamai įgyvendino [Reglamentą](#) dėl grįžtamojo Europos kelionės dokumento nustatymo.

Vykdomo užtikrinimo veikla tęsta siekiant užtikrinti, kad teisėtai ES gyvenantys ne ES piliečiai galėtų naudotis savo teisėmis pagal teisėtą migracijos direktyvas. Pavyzdžiui, Italijai pakeitus savo nacionalinės teisės aktus, Komisija užbaigė prieš ją vykdytą su [Vieno leidimo direktyva](#) susijusią pažeidimo nagrinėjimo procedūrą. Dabar Italijoje dirbantys ir teisėtai gyvenantys ne ES piliečiai, gali naudotis tokiais pat galimybėmis tokiose srityse kaip darbo sąlygos, asociacijų laisvė, švietimas, socialinė apsauga ir mokesčių lengvatos, kokiomis naudojasi Italijos piliečiai.

Sankcijų prieš Rusiją įgyvendinimas

ES taiko daugiau kaip 40 skirtingų pagal jos [bendrą užsienio ir saugumo politiką \(BUSP\)](#) priimtų sankcijų režimų, įskaitant [sankcijas](#), priimtas reaguojant į Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą. 2022 m. ES, siekdama susilpninti Rusijos gebėjimą finansuoti karą, priėmė devynis precedento neturinčius sankcijų paketus, apimančius įvairius sektorius, kaip antai finansų, energetikos, žiniasklaidos, transporto ir prekybos.

Komisija skatino vienodą šių sankcijų įgyvendinimą ir stebėjo sankcijų įgyvendinimo užtikrinimą. Kad galėtų sužinoti apie galimus pažeidimus, Komisija įsteigė [Pranešimo apie ES sankcijas priemonę](#) – saugią internetinę platformą, kurioje pranešėjai gali anonimiškai pranešti apie pažeidimus.

Iki 2022 m. pabaigos ji gavo daugiau kaip 400 svarbių pranešimų. Ji valstybėms narėms taip pat išsiuntė klausimynus, siekdama surinkti jų atsiliepimus įgyvendinimo klausimais. Be to, kad būtų galima koordinuoti valstybių narių įgyvendinimo veiklą ir dalytis geriausia patirtimi, ji subūrė ekspertų grupes. Galiausiai, siekdama padėti suinteresuotiesiems subjektams įgyvendinti sankcijas, ji [specialioje interneto svetainėje](#) paskelbė apie 550 klausimų ir atsakymų.